

„Maica acestui neam este Biserica Ortodoxă Română”. Petiție adresată sinodului BOR cu privire la vizita papei

Preafericirea Voastră,

Înaltpreasfințiile Voastre,

Preasfințiile Voastre,

Am luat notă cu deosebită îngrijorare de comunicatul Patriarhiei Române prilejuit de anunțul venirii papei Francisc în țara noastră, prin care purtătorul de cuvânt își exprima bucuria prilejuită de această vizită și făcea afirmații care plasează Biserica noastră într-o poziție de ecumenism militant: Iată textul comunicatului:

*Ne bucurăm că vizita a fost confirmată și în virtutea vechilor și bunelor relații dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Romano-Catolică, relații întărite de vizita Papei Ioan Paul al II-lea din anul 1999 și reînnoite acum prin apropiata vizită a Papei Francisc. Acesta va fi primit de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în cadrul unei întâlniri al cărei program urmează să fie anunțat. **Bunele relații dintre cele două Biserici** au fost și sunt manifestate inclusiv prin ospitalitatea de care se bucură comunitățile de români din multe țări, mai ales din Italia, unde multe dintre parohiile românești își oficiază slujbele religioase în biserici puse la dispoziție de comunitatea catolică locală...[1]*

Comunicatul Patriarhiei Române vorbește despre „Biserica Romano-Catolică” și despre „bunele relații dintre cele două Biserici”, de parcă „Biserica Romano-Catolică” ar fi o Biserică locală a lumii ortodoxe, cu care Biserica Ortodoxă Română întreține relații frățești, când, în realitate, ceea ce comunicatul numește „Biserica Romano-Catolică” și „Biserică” este o erezie care s-a separat de Biserica

Ortodoxă în urmă cu o mie de ani, din pricina unor grave greșeli dogmatice: *Filioque*, pretențiile de primat asupra întregii Biserici ale papei de la Roma, folosirea azimelor la liturghie etc.

De la momentul separării de Ortodoxie, papismul și-a continuat căderea, dezvoltând alte învățături eretice precum: purgatoriul, indulgențele, pretenția papei de a fi *vicarius Filii Dei*, adică înlocuitorul Fiului lui Dumnezeu pe pământ, „Imaculata Concepțiune” și altele, culminând cu căderea cea mai gravă, pe care Sfântul Iustin Popovici o numește „a treia cădere a omului”, după cea a lui Adam și Iuda, „reînvierea păgânismului și idolatriei” și „răzvrătire contra lui Dumnezeu”[2] - principiul infailibilității papale, prin care, același sfânt sârb spune că Dumnezeu a fost înlocuit în „Biserica Romano-Catolică” cu un om, căruia i s-au atribuit calitățile divinității.

Prin urmare, Biserica Ortodoxă Română nu poate considera „Biserica Romano-Catolică” egala sa, cu atât mai puțin superioara sa, și nu o poate trata ca o parte a Bisericii lui Hristos.

Afirmațiile purtătorului de cuvânt al Patriarhiei Române vin în contextul în care, în urmă cu trei ani, Patriarhia a făcut eforturi uriașe pentru a convinge populația ortodoxă de faptul că sinodul din Creta, la care tocmai participase, nu a acceptat în niciun fel caracterul eclesiologic al ereziilor și schismelor de inspirație creștină.

Pentru că zeci de preoți din toată Patriarhia s-au opus documentelor semnate în Creta, aceștia au fost caterisiți, prigoniți cumplit, batjocoriți, considerați „schismatici”, pentru ca acum să aflăm de la cea mai înaltă autoritate a Patriarhiei că papismul este „Biserică” și că Biserica Ortodoxă Română are „vechi și bune relații” cu această erezie antropolatră, pe care toată apologetica patristică a mileniului al II-lea creștin o respinge.

Unul dintre motivele invocate ale acestei prietenii cu papismul este cel al „ospitalității” de care au dat dovadă catolicii în Occident, unde i-au primit pe ortodocși să slujească în lăcașele lor de cult.

Argumentul este folosit de foarte mulți apărători ai minciunosinodului din Creta, care spun că acceptarea „denumerii istorice de biserici” este o formă de recunoștință față de „ospitalitatea” dovedită de către papiști în Occident.

O simplă analiză ne demonstrează că această „ospitalitate” invocată insistent a

fost extrem de scump plătită de către ortodocși. Catolicii au oferit zidurile unor lăcașe pe care ei nu mai sunt în stare să le umple cu propriii credincioși, deoarece aceștia au priceput că acolo nu mai lucrează de mult Harul dumnezeiesc și le-au părăsit, preferând sectele, ateismul, consumerismul, masoneria, „meditația” extrem-orientală sau orice altă rătăcire teologică apărută în ultimele secole în acel spațiu odinioară creștin.

O nouă formă de unire cu Roma prin comunitățile românești din Italia găzduite de biserici romano-catolice

În schimb, ortodocșii le fac „ospitalierilor” „frați” din „Biserica-soră” concesii dogmatice grave: acceptarea denumirii de „biserică”, acceptarea primatului papal (documentele de la Ravenna și Chieti), primirea papei de la Roma ca și când ar fi un episcop ortodox, acceptarea ca el să conducă pelerinaje prin vetre ale Ortodoxiei etc.

În fața unui asemenea aranjament extrem de păgubos pentru sufletele ortodocșilor români, ne reamintim cuvintele Sfântului Vasile cel Mare, care spune: „să stai departe de comuniunea cu ereticii, căci, să știi, în aceste privințe nepăsarea nimicește libertatea de vorbire pe care trebuie să o avem în Hristos”[3].

Sfântul Vasile, al cărui tron de Cezareea Capadociei este ocupat în calitate de locțiitor de către Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, avertiza că nepăsarea față de comuniunea cu ereticii predispune tocmai către „ospitalitatea” pe care o propun catolicii, care, la un moment dat, se cere recompensată, iar cei ce au primit-o își pierd libertatea de vorbire pe care le-o dă rostirea adevărului în Hristos și încep să dea din colț în colț și să creeze scuze inacceptabile pentru comportamentul lor neortodox.

Din același motiv sfintele canoane ale Bisericii Ortodoxe interzic slujirea în lăcașurile eretice: can. 45, 64 ap., 6, 9, 33, 37 Laod., 9 Tim. Alex. Astfel, „ospitalitatea” catolică s-a manifestat în primul rând ca o invitație la încălcarea Sfintelor Canoane ale Bisericii Ortodoxe de către preoții și credincioșii care au acceptat-o.

Odată călcată porunca Sfinților Părinți, „ospitalitatea” a continuat cu ștergerea

conștiinței dogmatice a credincioșilor ortodocși, aceștia fiind învățați să aprecieze „valorile” papismului și dezvoltând, în locul acriviei cu care au plecat de acasă, din satele lor ortodoxe, o (in)conștiință a „unității în diversitate”.

„Ospitalitatea” papistașă și-a atins scopul la Creta, unde erezia a fost recunoscută „biserică”, și, în teren, în atitudini ale unor ierarhi români, precum ÎPS Serafim Joantă, care a ajuns să sărute mâna[4] celui care se pregătește să viziteze teritoriul canonic al Bisericii noastre, pe care, prin gestul său, întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române din Germania îl recunoaște nu doar ca pe un episcop ortodox, ci ca pe un superior ierarhic.

Iată-ne astfel, printr-o politică bine calculată a pașilor mărunți, având „ospitalitatea” și „ecumenismul lucid” drept nave-amiral, în plină uniție, de data aceasta fără edictele împăraților habsburgi, fără tunurile generalului Bukov, fără temnița Kurfürstenturm, unde martirii ardeleni au apărat cu viața Ortodoxia transilvană.

Sufletele ortodocșilor români alungați din țara lor de un regim politic antinațional au fost cumpărate pe nimic, iar acum „cumpărătorul” vine în țara de proveniență a lor să vadă dacă nu cumva ar putea încheia o tranzacție prin care să poată achiziționa, în regim de vrac, toate sufletele ortodoxe care s-au încăpățânat să nu își caute „fericirea” în „pământul făgăduinței” Occidentului apostat și au rămas să continue acest popor prin istorie, și, dacă se poate, să ia în stăpânire canonică și pământul sfânt al Ortodoxiei românești, în care își au rădăcina aceste suflete, la un preț la fel de modic: o vizită la catedrala mântuirii neamului, o vizită la Președinția României, o plimbare cu papamobilul prin inima Ortodoxiei Românești, capitala noastră culturală, Iașul nostru, al tuturor românilor, nu doar al primarului de acolo, însoțit de vreo 200.000 de pelerini catolici care „să arate lumii întregi că papa este la Iași”, o „beatificare” la Blaj...

Cu riscul de a fi acuzați din nou de contradicție a poziției oficiale a Bisericii Ortodoxe Române suntem datori să respingem astfel de „ospitalitate”, întemeiată pe doctrina eretică a Conciliului II Vatican a „Bisericilor nedepline”, care spune că locul în care se află Biserica lui Hristos este „Biserica Romei”, dar că în afara ei se află alți creștini, care au taine valide, lucrare a Harului mântuitoare, dar nu sunt deplini creștini, pentru că nu sunt în uniune deplină cu papa, acesta din urmă fiind „motivul” și chiar „locul” însuși în care cred catolicii că se află Biserica deplină. Deplângem faptul că acestei erezii cumplite i-au căzut victime chiar și

teologi de geniu din spațiul ortodox.

Conștiința dogmatică ne obligă să refuzăm „ospitalitatea” „Bisericilor nedepline”, prin care frații noștri ortodocși din Occident sunt „împliniți” printr-o anumită formă de comuniune cu papa Romei, „gazda” care oferă „ospitalitatea”, iar acum suntem așteptați „să ne împlinim” și noi, ceilalți, din patrie, măcar și prin nepăsarea față de această vizită a papei în România, despre care am văzut că Sfântul Vasile ne spune că, odată manifestată, ne ia libertatea de a vorbi în Adevărul care este Hristos.

Aceeași „ospitalitate” se pare că animă și alte acțiuni ale Patriarhiei, despre care aflăm de data aceasta din presa laică, neconfirmate încă oficial de aceasta. Se spune (în presă) că **„cei doi conducători ai Bisericilor Ortodoxă Română și Catolică vor rosti o rugăciune comună în Catedrala Neamului, momentul fiind deschis publicului”**[5], că **„clopotele catedralei mântuirii neamului vor fi trase pentru prima dată cu ocazia venirii papei Francisc”**[6], că **aceste clopote vor duce vestea intrării papei eretic în catedrala care se presupune că este a „mântuirii neamului” pe o distanță de 15 km.**

Dacă se confirmă acest program, vom asista la o rugăciune în comun cu ereticii, interzisă sub pedeapsa caterisirii clericilor și afurisirii mirenilor de către canoanele 45 și 46 apostolice și alte canoane ale Bisericii Ortodoxe, dar și la o primire a papei ca un episcop ortodox într-o catedrală simbol național al Ortodoxiei. Să nu fie!

Programul acestei vizite include un pelerinaj catolic în inima Ortodoxiei moldave, la Iași, unde 200.000 de catolici se vor revărsa pe străzile orașului, într-o manifestare despre care organizatorii catolici ne spun că „...să vedem... câți vor dori să participe la întâlnirea cu Sfântul Părinte, **...care să nu presupună doar prezența catolicilor, ci și a ortodocșilor** și a persoanelor de alte confesiuni care doresc să asiste”[7].

ISJ Iași: Recrutarea de voluntari în licee pentru primirea papei nu este prozelitism. Noi spunem că este

Am adresat o scrisoare Înaltpreasfințitului Teofan al Moldovei și Bucovinei, în care îl rugăm să ne spună ce are de gând să facă mitropolia în fața acestui act

prozelitist de o amploare nemaivăzută în România modernă. Până în acest moment, Mitropolia Moldovei nu ne-a dat nici un răspuns și nici nu pare a avea vreun plan misionar pentru credincioșii săi cu privire la poziția corectă față de această manifestare.

În tot acest timp, în care impresia este că Biserica Ortodoxă Română nu are niciun fel de prezență în orașul moldav, poporul, lăsat de izbeliște și orbit de propaganda sufocantă a mass-media, care prezintă venirea papei ca pe un eveniment epocal, a uitat că orașul lor și Moldova noastră se află sub patronajul sfintei noastre Cuvioase Maicii Parascheva, cea care l-a salvat și ne-a salvat de nenumărate ori, și se organizează să îl primească pe papa, nefăcând, ca urmare a decenii de „relații vechi și bune cu Biserica Romano-Catolică” nicio distincție de ordin teologic între sfințenie și erezie.

Scrisoare deschisă adresată Mitropolitului Moldovei și Bucovinei cu privire la venirea papei în orașul ortodox Iași

Aflăm de asemenea din presă că după ce va fi primit ca episcop ortodox la București, după ce va conduce un pelerinaj catolic la Iași, la Blaj papa va „beatifica” șapte „episcopi” greco-catolici, ajunși „sfinți” pentru că „refuzul episcopilor greco-catolici de a trece la Biserica Ortodoxă s-a soldat cu persecuții și, în cazul unora dintre ei, moartea în temnițele comuniste”[8].

În fața acestei informații, nu putem să nu ne crucim și să ne întrebăm:**Poate exista umilință mai mare pentru Biserica noastră Ortodoxă, aflată pe aceste meleaguri de pe vremea apostolilor, decât să asistăm la premiera unor „episcopi” pentru că au refuzat să devină membri ai Bisericii Ortodoxe?**

În ce cheie ar trebui să înțelegem noi, ortodocșii, această „beatificare” a celor care au părăsit Biserica Ortodoxă în secolul al XVIII-lea, primind „ospitalitatea” papisto-cezaro-crăiască a habsburgilor, pentru care au plătit cu locurile lor în Împărăția Cerurilor?

Cum să înțelegem sloganul ecumenist al vizitei „Să mergem împreună!”, adresat de papa Francisc catolicilor și „oamenilor de bunăvoință”[9] (adică ortodocșilor cu conștiința dogmatică ștearsă de propaganda ecumenistă), când la Blaj vor fi

premiați cei care au preferat să moară decât să revină la Biserica Ortodoxă, de unde au fost scoși prin viclenie, amenințare și exterminare cu câteva generații înainte?

Și, nu în ultimul rând, cum credeți că vor reacționa ortodocșii români când vor vedea „beatificarea” de la Blaj și își vor aminti că adevărații sfinți pe care i-au dat închisorile comuniste, cei crescuți în Biserica Ortodoxă a neamului, pe jertfa cărora este clădită continuitatea în istorie a Bisericii noastre, sunt batjocoriți de ierarhie, care i-a folosit în 2017 pentru a-și ascunde greșeala cumplită din Creta, refuzând ulterior să facă vreun demers pentru canonizarea lor, de frica organizațiilor neomarxiste ale „corectitudinii politice”?

Este, desigur, dreptul credincioșilor cultului catolic să facă orice gest liturgic conform credinței lor, însă Sinodul Bisericii noastre are datoria de a informa poporul ortodox, pentru risipirea confuziei teologice în care acesta trăiește și gândește viața sa bisericească și raportarea față de cei din afara Bisericii, că, potrivit tradiției și teologiei Bisericii Ortodoxe din veacuri, *la Blaj nu se va produce o canonizare reală a unor sfinți reali*, pentru că Sfintele Canoane (9, 34 Laodiceea) ne spun că „martirii” ereticilor nu sunt sfinți, chiar dacă au trăit în cucernicie și au murit pentru credința lor.

„Episcopii” greco-catolici au murit pentru credința în statutul papei de „locțiitor al lui Hristos pe pământ” și „infailibil”. Pentru acest motiv i-a persecutat regimul comunist, pentru „credința lor catolică”, în mijlocul căreia se află papa, care, pentru catolici, „ține locul lui Hristos pe pământ”.

De ce spunem NU venirii papei în România?

De ce ar fi trecuți în rândul sfinților pentru acest lucru? În mod ironic, *singura șansă a acestor prelați de a vedea sfințenia ar fi fost revenirea la Biserica Ortodoxă și, eventual, suferința în închisori pentru Hristos, alături de ortodocșii care au fost persecutați pentru că nu s-au lepădat de Acesta.*

Sinodul BOR are datoria să spună acest adevăr incontestabil în primul rând poporului ortodox, apoi lumii întregi, chiar și celor ce aparțin de cultul catolic și cărora, din dragoste reală creștină, motivată și ancorată în Adevărul Hristos,

trebuie să li se spună care este realitatea, prin această luare de poziție nedorindu-se jignirea compatrioților care aparțin cultului catolic, ci informarea lor corectă teologic, pentru ca la Judecata de Apoi să nu ne fie amarnici acuzatori pentru că am știut și nu le-am spus.

Sinodul BOR, din păcate, nu a luat nicio atitudine față de această manifestare de la Blaj, care dorește un fel de consfințire a triumfului simbolic al greco-catolicismului în fața Ortodoxiei și cimentează mesajul „mai bine murim în erezie decât să revenim în comuniune cu Biserica adevărată”.

Cel mai plauzibil motiv pentru această nepăsare este că, urmare a nefastului ecumenism, conducătorii Bisericii Ortodoxe Române au pierdut cu totul dimensiunea adevăratei sfințenii și granița pe care sinodul de la Laodiceea o trasează între aceasta și aspirația deșartă spre ea, golită de semnificație datorită poziționării celor care suferă „martirajul” în afara Bisericii, unde, contrar celor afirmate de corifeii Conciliului II Vatican și ai *Declarației de la Toronto* nu există mântuire, așa cum știm de la Sfântul Ciprian de Cartagina de mai bine de 1800 de ani.

Într-un articol de prezentare a „calendarului ecumenic ortodox-romano-catolic pe anul 2006”, publicat pe siteul patriarhal *Basilica*[10], se scrie: „În ce constă noutatea *atât de firească a acestui calendar?* În fiecare zi calendaristică *sunt trecuți atât sfinții romano-catolici, cât și cei ortodocși*, la fel sărbătorile, cu denumirile și semnificația lor, care nu coincid totdeauna”.

“Calendarul comun” s-a realizat. Așteptăm fără nicio reacție “potirul comun”?

Cum să fie informat poporul ortodox că „sfinții” romano-catolici nu sunt cu adevărat sfinți, când ei sunt recunoscuți ca egali ai sfinților reali, ortodocși, și sunt numiți astfel chiar de către siteul Patriarhiei, care elogiază această manifestare ecumenistă desfășurată în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, despre care putem spune că este una cu desăvârșire catolică, din pricina angajamentului ecumenist al întâistătorului său?

Cum să facă distincție credinciosul ortodox între adevăr și aparența acestuia, când i se spune de la același nivel patriarhal că sărbătorile papistașe și cele ortodoxe „dincolo de sonoritatea fonetică diferită, au aceeași semnificație

teologică”? În „calendarul ortodox-catolic” pe 2019, editat în același loc, vedem puse alături „sărbătoarea” papistașă „Neprihănită zămislire” și sărbătoarea ortodoxă „Zămislirea Sfintei Fecioare Maria”, *adică erezia alături de adevărul de credință*. Cum să înțeleagă credinciosul ortodox distincțiile, când acest „calendar” este promovat de către conducerea centrală a Bisericii?

Cum să înțeleagă credinciosul distincțiile necesare între adevărul de credință și erezie, când cugetarea „părintelui Stăniloae, cel mai mare teolog ortodox al secolului XX” este alternată cu „citate tulburătoare din Maica Tereza”?

Cum să priceapă arta bisericească ortodoxă, când, în acel „calendar” promovat de siteul patriarhal, „În cel mai frumos spirit ecumenic, fiecare lună este însoțită de o imagine semnificativă, într-o succesiune care alternează icoane bizantine cu reprezentări picturale romano-catolice și lăcașe de cult ortodoxe”, iar autorul articolului numește această amestecare nepermisă de către sfintele canoane a sacrului cu profanul în arta bisericească „sugestie puternică a unității credinței în același Dumnezeu”?

Dacă acest calendar ecumenist reprezintă, așa cum spune siteul *Basilica*, „un gest responsabil al iubirii creștine care unifică, o invitație practică la unitatea creștinilor de pretutindeni”, oare credincioșii ortodocși nu ar putea fi tentați să creadă, în cazul în care Patriarhia nu le explică cum trebuie, că și vizita papei în general și momentele de îngenunchere a Bisericii noastre în special reprezintă tot „un gest responsabil al iubirii creștine care unifică”?

Ereticul papă Francisc față în față cu Sfânta Ortodoxie!

La începutul lunii aprilie, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare a decis că, cu ocazia viitoare vizite a papei în Bulgaria, nu poate fi vorba despre vreo formă de rugăciune sau slujire în comun cu papa Francisc, deoarece *aceasta este strict interzisă de către sfintele canoane*. Sinodul a interzis și corului patriarhal să cânte papei, chiar și diaconilor care fac traduceri să se pună la dispoziția acestuia[11].

Într-o declarație remisă nunțului papal din Bulgaria, Sinodul BOB spune: „Nu se dă binecuvântare clericilor Bisericii Ortodoxe Bulgare-Patriarhia Bulgariei, să participe la nici un eveniment inclus în programul vizitei Papei Francisc în Bulgaria”.

„Mărturisire spre Înviere. Trei ani de rezistență antiecumenistă în BOR”: Sinaxa interortodoxă Botoșani II, 1 mai 2019

Din toate motivele menționate, respectuos Vă solicităm să vă poziționați față de vizita papei Francisc conform sfintelor canoane și să refuzați orice formă de colaborare liturgică cu acesta; să protestați măcar formal față de evenimentul de la Blaj; să informați poporul ortodox cu privire la adevărul despre romano-catolicism și Ortodoxie și să nu acordați binecuvântarea credincioșilor ortodocși de a participa la evenimentele organizate, în disprețul legii cultelor, care interzice favorizarea unuia dintre cultele oficial recunoscute, de către autoritățile centrale și locale ale României în cele patru centre, unde papa va fi primit.

Părintele Cosmin Tripon: „Canoanele pe care le-au aplicat bulgarii papei sunt obligatorii și pentru noi”

În felul acesta, poporul ortodox și papa însuși vor înțelege că pe aceste pământuri continuă să existe Biserica adevărată a lui Hristos, care face, astfel, un pas important pe calea vindecării de erezia cumplită a ecumenismului.

Cu deosebit respect,

1 mai 2019

Membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Note:

[1]

https://www.stiripesurse.ro/patriarhia-romana-face-precizari-despre-vizita-papei-francisc-ce-au-decis-patriarhul-daniel-i-suve_1317104.html.

- [2] Sfântul Iustin Popovici, *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*, p. 145.
- [3] Sfântul Vasile cel Mare, *Epistole*, Epistola 262, Editura *Basilica* a Patriarhiei Române, București, 2010, p. 428.
- [4]<https://danielvla.wordpress.com/2017/08/08/ereticul-serafim-joanta-alaturi-de-alti-episcopi-ortodocsi-pupa-mana-ereziarhului-papa-francisc-la-assisi-in-2016/>.
- [5]<https://www.qmagazine.ro/exclusiv-q-magazine-papa-francisc-si-patriarhul-daniel-se-vor-ruga-impreuna-pe-31-mai-la-catedrala-nationala/>.
- [6]<https://www.click.ro/news/national/clopotele-catedralei-mantuirea-neamului-vo-r-fi-trase-pentru-prima-oara-la-sosirea>.
- [7]
<https://www.cotidianul.ro/vezi-noi-detalii-despre-vizita-papei-francisc-in-romania/>.
- [8]
https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/eveniment-istoric-blaj-papa-francisc-beatifica-sapte-episcopi-greco-catolici-murit-inchisorile-comuniste-1_5c4197b2df52022f75bf79de/index.html.
- [9][http://infosapientia.ro/comunicat-de-presa-papa-francisc-in-vizita-in-romania-vine-la-iasi/..](http://infosapientia.ro/comunicat-de-presa-papa-francisc-in-vizita-in-romania-vine-la-iasi/)
- [10] <https://basilica.ro/calendar-ecumenic-ortodox-romano-catolic-pe-anul-2006/>.
- [11]
<https://www.marturisireaortodoxa.ro/biserica-bulgariei-ia-o-decizie-ferma-impotriva-slujirii-si-rugaciunii-comune-la-vizita-papei-francisc/>.
- <https://www.marturisireaortodoxa.ro/wp-content/uploads/2019/05/semnături-petitie-contra-papei.pdf>